

verbinders in de
informatiesamenleving

Rapport informatiebehoefte Wgs

Rapport
Projectnummer 005782
1 oktober 2017

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Opdracht	1
1.3	Werkwijze	2
1.4	Afbakening van het onderzoek	2
1.5	Indeling rapport	3
2.	Het proces gemeentelijke schuldhulpverlening	4
2.1	Processtappen in theorie	4
2.2	Processtappen in de praktijk	5
2.2.1	De toelating	5
2.2.2	De hulpvraag in kaart brengen en bepalen van de oplossing	5
2.2.3	Toeleden naar een oplossing	6
2.3	Verschillen in uitvoering	7
2.3.1	Variatie in het proces	7
2.3.2	Variatie in de organisatie	8
2.4	Conclusie	8
3.	De informatiebehoefte in kaart	10
3.1	Toelating	10
3.1.1	Gegevens	10
3.1.2	Doel van de gegevens	10
3.1.3	Bronnen van de gegevens	10
3.2	De hulpvraag in kaart brengen	10
3.2.1	Gegevens	11
3.2.2	Doel van de gegevens	12
3.2.3	De bronnen van gegevens	12
3.3	Het toeleiden naar een oplossing	13
3.3.1	De gegevens	13
3.3.2	Doel van de gegevens	15
3.3.3	De bronnen van gegevens	15
3.4	Verschillen in uitvoering	15
3.4.1	Variatie in het proces	16
3.4.2	Variatie in de organisatie	17
3.5	Conclusie	17
4.	Toetsing gegevensverwerking Wgs aan noodzakelijkheids criterium Wbp	18
4.1	Wettelijk kader	18
4.2	Noodzaak van de gegevens	19
4.3	Noodzaak in het gegevensverkeer met andere partijen.	19
5.	Conclusies onderzoek	23

5.1	Hoe verloopt het proces van de uitvoering van de Wgs?	23
5.2	Wat is de informatiebehoefte voor uitvoering van de Wgs?	23
5.3	Hoe verhoudt de informatiebehoefte zich tot de Wbp?	23
5.4	Welke oplossingsrichtingen zijn er in algemene zin om de gegevensuitwisseling conform de wettelijke kaders van de Wgs en de Wbp te laten verlopen?	24
Bijlage Geraadpleegde bronnen		26
Bijlage A	De informatiebehoefte in detail	28
Bijlage B	Beschermingsbewind aanvraag	36
Bijlage C	VTLB berekening 2017	37
Bijlage D	Wsnp aanvraag	39

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is vastgelegd dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor schuldhulpverlening. De gemeente stelt daarvoor een plan op dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan inwoners van de gemeente.

Een belangrijk uitgangspunt van het wettelijk kader is dat de schuldhulpverlening een integraal karakter heeft. De gemeente ondersteunt en bemiddelt naar een duurzame oplossing van de financiële problemen van de schuldenaar. Dat betekent dat er ook aandacht moet zijn voor omstandigheden en oorzaken die daarmee verband kunnen houden. De Memorie van Toelichting van de Wgs verwijst onder andere naar psychosociale factoren, gezinssituatie, de gezondheid of verslavingsproblemen. Schuldhulpverlening vereist derhalve maatwerk.¹

Om dit maatwerk te kunnen leveren, hebben gemeenten informatie nodig over de situatie van de schuldenaar. De benodigde informatie wordt in de huidige uitvoeringspraktijk grotendeels opgevraagd bij de schuldenaar zelf, soms bij derden opgevraagd of bij derden geverifieerd. Daarnaast verstrekken gemeenten informatie over de situatie van de schuldenaar aan andere partijen.

De Wgs biedt mogelijkheden voor het opvragen en verstrekken van informatie in artikel 8. Dat artikel bepaalt dat bestuursorganen en andere bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) aangewezen personen en instanties aan het College van Burgemeester en Wethouders (hierna: gemeente) gegevens en inlichtingen die van belang kunnen zijn voor de uitvoering van de wet zullen verstrekken, en vice versa, dat gemeenten ook gegevens kunnen verstrekken voortvloeiend uit de uitvoering van de wet.

In dit kader heeft het ministerie aan PBLQ opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de gegevens die gemeenten nodig hebben voor de uitvoering van de Wgs. Daarbij moet ook onderzocht worden welke gegevens noodzakelijk zijn in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Tevens wordt aandacht gevraagd voor de diversiteit in de uitvoeringspraktijk, mogelijke verschillen tussen grote en kleine gemeenten en varianten waarbij taken zijn uitbesteed aan externe, waaronder private partijen. Indien deze diversiteit het niet mogelijk maakt een exacte gegevensset te benoemen die in een AMvB geregeld zou kunnen worden, verzoekt het ministerie om alternatieve oplossingen aan te geven om tot generieke geautomatiseerde gegevensuitwisseling te komen.

1.2 Opdracht

Op basis van de vraag van het ministerie hebben wij de volgende opdracht geformuleerd:

Geef een advies over de gegevens die voor gemeenten noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, getoetst aan noodzakelijkheidseis van de Wet bescherming persoonsgegevens. Doe dit op basis van een beschrijving wie welke gegevens op welk moment in het proces nodig heeft en met welk doel.

¹ Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Memorie van Toelichting.

De in de opdracht geformuleerde vragen beantwoorden wij door onderzoek te doen naar de volgende (onderzoeks)vragen:

- Hoe verloopt het proces van de uitvoering van de Wgs en zijn daarin varianten te onderscheiden tussen gemeenten?
- Welke informatiebehoefte hebben gemeenten voor de uitvoering van de Wgs, bij wie worden ze opgevraagd en aan wie verstrekt; zijn daarin varianten te onderscheiden tussen gemeenten?
- Voldoet deze informatiebehoefte en -uitwisseling aan het noodzakelijkheids criterium uit de Wbp ?
- Welke oplossingsrichtingen zijn er in algemene zin om de gegevensuitwisseling conform de wettelijke kaders van de Wgs en de Wbp te laten verlopen?

1.3 Werkwijze

Voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen hebben wij de volgende aanpak gevolgd:

Fase 1	■ Document-analyse; ■ Beschrijving normenkader Wbp voor toetsing gegevensuitwisseling Wgs; ■ Beschrijving model uitvoeringsproces Wgs, de daarbij noodzakelijke gegevens, de bron en de verstrekking;
Fase 2	■ Toetsing van het model in 4 gemeenten door middel van een interview met één of meerdere medewerkers betrokken bij de schuldhelpverlening; ■ Toetsing gegevensmodel aan het normenkader.
Fase 3	■ Toetsing gegevensmodel in een workshop met gemeenten.
Fase 4	■ Opstellen rapportage met conclusies en bouwstenen voor vervolgstappen

Voor het onderzoek is een begeleidingscommissie ingesteld met vertegenwoordigers namens het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de NVVK, de G4, Divosa, KING en een schuldhelpverlener van een gemeente. Een overzicht de gemeenten en andere partijen die in het onderzoek zijn betrokken is in de bijlage opgenomen.

1.4 Afbakening van het onderzoek

In overleg met de opdrachtgever is een afbakening gemaakt van wat we in dit onderzoek verstaan onder 'uitvoering Wgs'. Afsproken is dat uitgegaan wordt van de wettelijke omschrijving van schuldhelpverlening in de Wgs: het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op het aflossen van schulden en een duurzaam financieel stabiele situatie. Daarbij onderzoeken wij het proces van schuldhelpverlening vanaf het moment dat de burger om hulp vraagt (zich wendt tot de gemeente) tot en met 'het bereiken van een resultaat', dat wil zeggen: het starten van een schuldregeling, betalingsregeling, herfinanciering, adviesgesprek, coaching of de start van een andere oplossing.² Dit betekent dat vroeg-signalering en preventie niet tot het bestudeerde proces behoren. Ook de daadwerkelijke uitvoering van een aangereikte oplossing (schuldregeling, betalingsregeling, adviesgesprek, etc.) valt buiten het onderzoek.

Inzicht in de informatiebehoefte is verkregen door middel van het bestuderen van voorschriften, omschrijvingen en inzichten uit de praktijk. Bij onze aanpak hebben we onder meer gebruik gemaakt van de materialen van de NVVK: de brancheorganisatie voor schuldhelpverlening. De gebruikte materialen betreffen onder meer de gemeentelijke schuldhelpverlening, sociale kredietverlening, budgetbeheer en beschermingsbewind. Nagenoeg alle uitvoeringsorganisaties voor gemeentelijke schuldhelpverlening (gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en private partijen)

² Zie MvT blz. 22.

zijn lid van de NVVK. Om lid te zijn moeten organisaties de NVVK- kwaliteitsnormen naleven waarop zij eens in de drie jaar worden geaudit. Tot die normen behoren het Toetsingskader, de NVVK Gedragscode en de NVVK-modules. De NVVK-modules bevatten de stappen, handelingen en vereisten voor een zorgvuldige uitvoering van de schuldhelpverlening en bieden derhalve een goede basis voor dit onderzoek.

Bij het onderzoeken van de informatiebehoefte richten wij ons op de *gemene deler*, waarbij we kijken of bepaalde, van tevoren gekozen, variatie in de praktijk hierop van invloed is. Dit betekent dat dit rapport geen uitspraken kan doen over *alle* mogelijke variatie in de praktijk. Door gebruik te maken van de inzichten van de branchevereniging NVVK, waarvan de leden in meer dan 90% van de gemeenten actief zijn, is het waarschijnlijker dat de bevindingen van toepassing zijn op alle gemeenten. Ook hebben wij getracht een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de informatiebehoefte van gemeenten. Desondanks kan, door veranderende formats of niet bestudeerde varianten, voorkomen dat het overzicht niet volledig *alle* (detail-)informatieonderdelen noemt.

1.5 Indeling rapport

Het rapport is als volgt ingedeeld. Eerst bespreken wij in hoofdstuk 2 het proces van de gemeentelijke schuldhelpverlening. In hoofdstuk 3 bespreken we de informatiebehoefte voor de uitvoering van dit proces: het verzamelen van informatie en de verstrekking aan derde partijen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 deze informatiebehoefte getoetst aan de noodzakelijkheidseis van de Wbp. In hoofdstuk 5 staat het antwoord op de andere onderzoeksvragen in de vorm van een advies voor de aanpak van het vervolg.

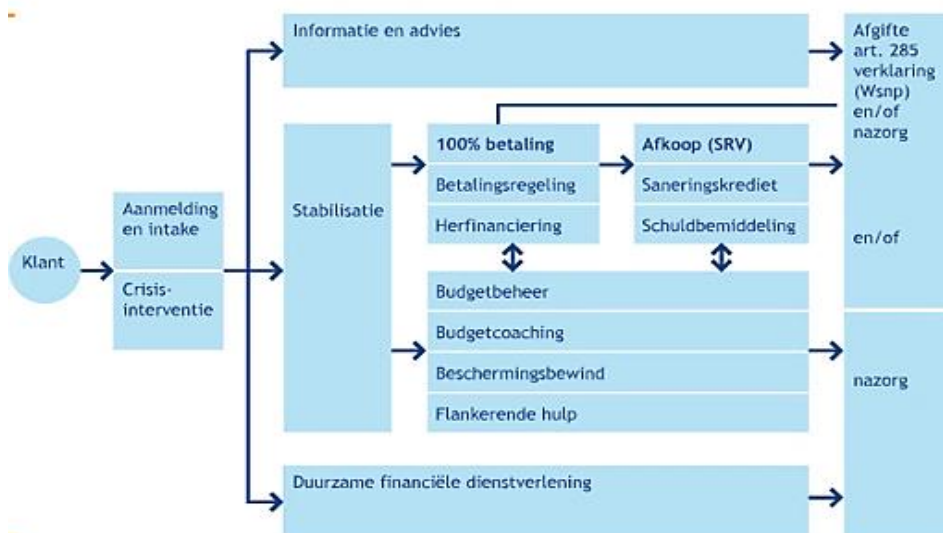
2. Het proces gemeentelijke schuldhulpverlening

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de gemeentelijke schuldhulpverlening omvat. Daarnaast beschrijven wij de organisatorische varianten waarin gemeenten de Wgs uitvoeren en de huidige kaders voor de gegevensuitwisseling.

2.1 Processtappen in theorie

De branchevereniging NVVK heeft de schuldhulpverlening omschreven in zogenaamde modules. Deze zijn weergegeven in de onderstaande figuur. NVVK-leden hanteren dit schema als basis voor de uitvoering. Het schema geeft de theoretische onderdelen van het volledige minnelijke schuldhulpverleningsproces weer: van aanmelding/intake tot en met inzet van specifieke instrumenten.

In de stappen aanmelding/intake wordt de hulpvraag in kaart gebracht en een Plan van aanpak opgesteld. Op basis daarvan leidt de schuldhulpverlener toe naar de verschillende instrumenten die kunnen worden ingezet bij het oplossen van schulden: informatie en advies, budgetbeheer, budgetcoaching, beschermingsbewind, flankerende hulp, duurzame financiële dienstverlening, gehele afbetaling van de schuld, afkoop van de schuld. Stabilisatie wordt ingezet als er een periode nodig is om uitgaven en inkomsten in evenwicht te brengen. Bieden deze instrumenten geen oplossing, dan volgt zo nodig toeleiding naar het zogenaamde wettelijke traject: een schuldsanering op grond van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP).

Figuur: NVVK-schema schuldhulpverlening

2.2 Processtappen in de praktijk

In de praktijk zijn veel van deze processtappen echter moeilijk van elkaar te onderscheiden. Op basis van de interviews en de workshops waarin we aan de hand van het NVVK-model het uitvoeringsproces verder in beeld hebben gebracht, zien wij de volgende deelprocessen terug:

- de toelating;
- het in kaart brengen van de hulpvraag en bepalen van de oplossing;
- het toeleiden naar een oplossing of instrument.

Op een verder detailniveau zijn geen herkenbare afgebakende processen meer te onderscheiden. Wat er gedaan moet worden, en in welke volgorde is afhankelijk van de individuele client.

We bespreken de drie deelprocessen. Vervolgens stellen we vast of daarin verschillen zijn te constateren tussen gemeenten onderling, tussen kleine en grote gemeenten en bij verschillende organisatievarianten.

2.2.1 De toelating

Bij de toelating gaat de uitvoeringsorganisatie na of de burger aan het juiste adres is of verwezen moet worden naar een andere hulpverleningsorganisatie, of in geval de gemeente niet voorziet in schuldhelpverlening aan zelfstandigen, naar een daarin gespecialiseerd bureau. Formeel moet ook de identiteit van de hulpvrager worden vastgesteld aan de hand van een identiteitsbewijs en gecontroleerd of hij een geldige verblijfstitel heeft. Ook moet worden vastgesteld of hij inwoner van de gemeente is. Deze laatste toets wordt overigens niet altijd gedaan, bijvoorbeeld in het geval een uitvoeringsorganisatie dat niet kan omdat deze geen beschikking heeft over de Basisregistratie Personen (BRP) en/of wanneer de gemeente een brede toegang voorstaat zonder verdere controle.

De gemeente *kan* vervolgens weigeringsgronden hanteren, onder andere eerder geboden hulp, een strafrechtelijke veroordeling voor fraude, of een onherroepelijke bestuurlijke sanctie. Als de gemeente weigeringsgronden hanteert moeten die in het plan zijn vastgesteld. Vervolgens moet de gemeente individueel toetsen of deze weigeringsgrond gerechtvaardigd is. Voor de toegang gelden verder de procedures van de Algemene wet bestuursrecht.

Of deze 'toelating' een in de tijd te onderscheiden processtap is, is afhankelijk van de lokale situatie. Soms gebeurt dit namelijk niet als een aparte stap, maar vindt een van de beschreven toetsen plaats in het begin van of tijdens de fase die we hierna bespreken: het in kaart brengen van de hulpvraag.

2.2.2 De hulpvraag in kaart brengen en bepalen van de oplossing

In dit proces wordt de hulpvraag van de schuldenaar in kaart gebracht: de schulden, de gezinssituatie en wie er nog meer bij de schulden betrokken moeten worden, de inkomsten en vermogenspositie, de vaste lasten. Bepaald wordt of er sprake is van een oplosbare schuld of een problematische schuld door de aflossingscapaciteit te berekenen. In een eerste inschatting wordt gekeken of er sprake is van een crisissituatie: dreigende huisuitzetting, afsluiting van nutsvoorzieningen of beëindiging van een ziektekostenverzekering. In die gevallen moet direct actie worden ondernomen en met schuldeisers worden onderhandeld om de crisis af te wenden.

Aan de hand van gesprekken, documenten en bewijsstukken bouwt de schuldhelpverlener werkende weg een beeld op van de situatie van de betrokkene. Daarbij wordt aandacht besteed aan achterliggende oorzaken van de problematiek. In woorden van de schuldhelpverleners: het doen van onderzoek naar het 'willen, kunnen, weten', dat wil zeggen het gedrag, de motivatie en de vaardigheden van de schuldenaar om daadwerkelijk uit de probleemsituatie te kunnen komen en

duurzame uit de schulden te blijven. Soms worden bepaalde testen ingezet om op juist deze aspecten meer zicht te krijgen.

Tijdens het in kaart brengen van de hulpvraag kunnen ook al instrumenten worden ingezet.

Bijvoorbeeld advies en informatie en budgetcoaching. Dat laatste gebeurt ook wel juist om een beter beeld te krijgen van een schuldenaar.

Als de schuldhulpverlener voldoende zicht heeft op de hulpvraag wordt met de schuldenaar bekeken wat het gewenste eindresultaat is, wat de best passende oplossing(en) is (zijn) die daarvoor ingezet kunnen worden en welke stappen nodig zijn. Dat wordt vastgelegd in een Plan van aanpak.

Dit deelproces bestaat dus uit een aantal activiteiten om uiteindelijk te bepalen wat het einddoel van de schuldhulpverlening is en waar die uit moet bestaan. Deze activiteiten worden niet een bepaalde volgorde uitgevoerd, maar hangen af van de persoonlijke situatie van de schuldenaar. Het gaat dan om:

- in beeld brengen van de persoon, zijn gezin/huishoudenssituatie;
- in beeld brengen financiële situatie: inkomen, vermogen, uitgaven en vaste lasten;
- bepalen of er sprake is van een crisissituatie;
- bepalen of de schulden oplosbaar of problematisch zijn door het berekenen van de afloscapaciteit;
- bepalen van de motivatie en capaciteiten;
- bepalen van het eindresultaat en welke instrumenten daarvoor moeten worden ingezet.

2.2.3 Toeleiden naar een oplossing

De gemeente heeft de taak om de schuldenaar toe te leiden naar een oplossing. Deze oplossing kan uit meerdere instrumenten bestaan. Zo kan een gemeente eerst budgetbeheer aanbieden en daarna een schuldregeling, of deze tegelijkertijd inzetten. Het kan ook zijn dat een oplossing niet gaat lukken, bijvoorbeeld omdat schuldeisers niet akkoord gaan met een regeling. Er moet dan worden gezocht naar een alternatief. Het proces is op hoofdlijnen als volgt:

Wat het proces toeleiding behelst is afhankelijk van het instrument dat ingezet moet worden.

- Indien blijkt dat er sprake is van een **crisis** moet de schuldhulpverlener wettelijk binnen 3 dagen actie ondernemen. Onder een crisis of bedreigende situatie wordt verstaan: gedwongen woningontruiming, beeindiging van levering van gas, electriciteit, stadsverwarming, water of opzegging of ontbinding van de zorgverzekering. Na het afwenden van de crisis gaat de schuldhulpverlener verder met het in kaart brengen van de hulpvraag om tot een oplossing te komen.
- Toeleiding naar **informatie en/of advies** bestaat uit verwijzing of 'warme overdracht'. In veel gevallen voeren uitvoeringsorganisaties of de behandelend schuldhulpverlener dit zelf uit. In de gesprekken is opgemerkt, dat de meeste hulpvragers complexe financiële problemen hebben, en dat informatie en advies als enige oplossing eigenlijk nooit afdoende is.
- In alle meer complexe gevallen kan er een periode van **stabilisatie** worden ingezet, waarbij de schuldhulpverlener meer tijd neemt om de financiële situatie in beeld te brengen, incasso-activiteiten van de Belastingdienst en de ziektekostenverzekeraar te stoppen en om in- en uitgaven in evenwicht te brengen. Stabilisatie gaat vooraf aan de inzet van een 100% aflossing en aan een schuldregeling.
- Indien het mogelijk is om alle schulden af te betalen, stelt de schuldhulpverlener een **betalingsregeling** op en onderhandelt met de schuldeisers om tot overeenstemming te komen. Daarbij kan worden gekozen voor **herfinanciering**, waarbij de schuld wordt overgenomen door de (krediet)bank. De schuldhulpverlener bemiddelt daarvoor met de (krediet)bank. De schuldhulpverlener ziet er in beide gevallen op toe dat de schuldenaar zijn betalingsverplichtingen

nakomt totdat de schulden zijn betaald en controleert tussentijds de maximale aflossingscapaciteit.

- Als slechts een deel van de schulden afbetaald kan worden, moet de schuldhulpverlener proberen een schuldregeling met de schuldeisers te treffen. Hij stelt daarvoor een betalingsvoorstel op met finale kwijting en onderhandelt daarover met de schuldeisers (**schuldbemiddeling**). De schuldhulpverlener kan onderhandelen met een bank over een **saneringskrediet** om direct de schulden te voldoen. De schuldhulpverlener ziet erop toe dat de schuldenaar gedurende de aflosperiode zijn financiële verplichtingen nakomt en controleert tussentijds de maximale afloscapaciteit.
- Toeleiding naar **budgetcoaching** bestaat uit een verwijzing of aanmelding bij een organisatie voor budgetcoaching. Budgetcoaching wordt in sommige gevallen van de schuldenaar geëist als voorwaarde voor schuldhulpverlening en al tijdens het proces 'hulpvraag in kaart brengen' ingezet. De schuldhulpverlener zal in die gevallen ook controleren of de schuldenaar aan die voorwaarde voldoet.
- In het geval dat de schuldenaar niet in staat wordt geacht het eigen budget te beheren kan worden toegeleid **beschermingsbewind**, waarbij het beheren van de financiën uit handen van de schuldenaar wordt genomen.
- De schuldenaar kan vrijwillig om **budgetbeheer** vragen en daarvoor een aanbod accepteren. Doel is inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden. De inkomsten van de schuldenaar worden overgemaakt naar een rekening van waaruit het beheer plaats vindt; hijzelf ontvangt leefgeld.
- Als er sprake is van bijkomende problematiek kan de schuldhulpverlener **flankerende hulp** laten inzetten.
- Bij een succesvol proces kan de schuldenaar met de geboden hulp zijn schulden geheel of gedeeltelijk aflossen. Indien er tijdens het traject of na het minnelijk traject nog geen oplossing is gevonden, kan de schuldenaar een aanvraag doen voor het wettelijk traject (**Wsnj**). De schuldhulpverlener kan daarbij ondersteuning bieden, onder andere met het aan te leveren pakket aan informatie voor het verzoekschrift voor de rechtbank.

2.3 Verschillen in uitvoering

In de praktijk zijn verschillen te ontwaren tussen gemeenten in de wijze waarop zij de schuldhulpverlening hebben ingericht. We richten ons hier op twee dimensies in de variatie: in het proces en in de organisatie. De grootte van de gemeente bleek geen rol te spelen.

2.3.1 Variatie in het proces

Op grond van de verzamelde informatie hebben we in het proces schuldhulpverlening drie deelprocessen onderscheiden: toelating, het in kaart brengen van de hulpvraag en de toeleiding naar een oplossing. Deze drie stappen moeten in alle gevallen worden gezet, maar er zit variatie in de wijze waarop gemeenten dit uitvoeren.

Het proces 'toelating' is weliswaar herkenbaar, maar wordt door sommige uitvoeringsorganisaties gezien als een startpunt voor het proces 'hulpvraag in kaart brengen' en niet apart onderscheiden. In sommige gevallen beperkt dit proces zich uitsluitend tot de controle van een identiteitsbewijs en wordt er een 'drempelloze' toegang gehanteerd.

Het proces 'hulpvraag in kaart brengen' zoals dat hiervoor is geschetst, is voor de uitvoeringsorganisaties herkenbaar met de opmerking dat dit proces zich niet in vaste stappen laat dwingen. Het wordt als een interactief proces getypeerd, waarbij de schuldhulpverlener de werkwijze volgt die nodig is voor de specifieke schuldenaar. Wel maken sommige uitvoeringsorganisaties bewuste keuzes over het moment waarop de schuldhulpverlener daadwerkelijk start met dit proces. Soms is dan als voorwaarde bepaald dat schuldenaren eerst al hun informatie compleet op orde

hebben voordat de schuldhulpverlener begint met het in kaart brengen van de hulpvraag. In andere gemeente begint het proces al bij het eerste contact.

Ook het proces 'toeleiding' gebeurt zoals geschetst. Belangrijke variatie hierbij is dat niet alle gemeenten toeleiden naar alle oplossingen. Vaak maken gemeenten een keuze welke modules zij aanbieden. Hoe het proces op detailniveau verloopt is dus afhankelijk van de individuele situatie van de schuldenaar en de oplossingen die de gemeente aanbiedt.

2.3.2 Variatie in de organisatie

We zien ook variatie in de organisatie van de schuldhulpverlening. Met organisatie bedoelen wij de mate waarin taken zijn uitbesteed, intern worden opgepakt, samen met andere gemeenten worden uitgevoerd en in hoeverre hierbij private partijen betrokken zijn. De organisatievarianten zijn op hoofdlijnen de volgende:

- De gemeente voert de gemeentelijke schuldhulpverlening helemaal zelf uit en heeft daarvoor bijvoorbeeld een afdeling Schuldhulpverlening.
- De gemeente voert de schuldhulpverlening uit met andere gemeenten in een intergemeentelijk samenwerkingsverband op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.
- De gemeente voert een deel van de schuldhulpverlening zelf uit en zet voor andere onderdelen een of meer andere uitvoeringsorganisaties in. Bijvoorbeeld: de gemeente voert alleen de toegang/loket zelf uit en laat de overige uitvoering over aan stichtingen maatschappelijke dienstverlening en/of commerciële partijen.
- De gemeente heeft de gehele uitvoering van de schuldhulpverlening opgedragen aan een andere uitvoeringsorganisatie, bijvoorbeeld een stichting of een commerciële partij.

Bij de organisatorische variatie is de juridische status van de uitvoeringsorganisatie van belang. We zien dat er behalve gemeentelijke uitvoeringsorganisaties, al dan niet in een gemeenschappelijke regeling, ook private uitvoeringsorganisaties zijn betrokken bij de uitvoering van de schuldhulpverlening. Het gaat hier om bijvoorbeeld stichtingen (zoals stichtingen voor maatschappelijke dienstverlening), cooperaties (zoals een cooperatie voor een wijkteam) en commerciële uitvoeringspartijen. Kredietbanken komen zowel in publiekrechtelijke vorm (gemeenschappelijke regeling) als private vorm (stichting) voor. Zij zijn wel gelijkgesteld voor het financieel toezicht (art. 4:37 lid 2 Wft).

De status van private partij heeft mogelijk consequenties voor de vraag hoe de uitvoering conform de Wbp geregeld moet worden en wat de consequenties zijn voor de invulling van de AMvB.

2.4 Conclusie

De uitvoering van de minnelijke schuldhulpverlening is theoretisch in te delen in aparte procesmodules, maar deze blijken in de praktijk door elkaar heen te lopen, vervlochten te zijn of gelijktijdig plaats te vinden. Alle gemeenten onderscheiden de deelprocessen toelating, het in kaart brengen van de hulpvraag en bepalen van de oplossing, en het toeleiden naar een oplossing. Hoe deze processen zijn ingericht verschilt echter, bijvoorbeeld met betrekking tot de drempels die worden opgeworpen tijdens de toelating en de mate waarin de hulpvraag in kaart wordt gebracht alvorens een oplossing wordt aangeboden. Naast verschil in de organisatie van het proces is er per individuele casus een groot verschil in het procesverloop, onder andere afhankelijk van de ernst van de situatie en de zelfredzaamheid van de schuldenaar.

Daarnaast zien we een grote verscheidenheid aan organisatievormen. Het belangrijkste onderscheid hierin is of de schuldhulpverlening in eigen handen wordt gehouden en daarmee een

publiekrechtelijke organisatievorm heeft, of dat de schuldhelpverlening (deels) is uitbesteed aan een privaatrechtelijke partij zoals een coöperatie van gemeenten, een stichting of een onderneming.

3. De informatiebehoefte in kaart

In dit hoofdstuk bespreken we de informatiebehoefte voor de uitvoering van de schuldhulpverlening zoals die uit het onderzoek blijkt. Het onderzoek is opgebouwd aan de hand van de deelprocessen toelating, in kaart brengen van de hulpvraag en het toeleiden naar een oplossing. Aan de hand van deze processtappen omschrijven we de benodigde informatie. Vervolgens bespreken we wat de verschillen in proces en organisatie tussen gemeenten betekenen voor de informatiebehoefte. In bijlage A is een tabel opgenomen waarin de soorten van gegevens staan die worden uitgewisseld, waar deze voor nodig zijn, wat de (verificatie)bron is en wie ze in het proces nodig hebben. Hier bespreken wij de bevindingen op hoofdlijnen per onderscheiden deelproces.

3.1 Toelating

Voor de toelating tot de schuldhulpverlening is wettelijk bepaald dat de identiteit van betrokkene moet worden vastgesteld op basis van zijn ID-bewijs. Verder moet hij zijn verblijfsstatus aantonen. Op grond van het BSN van betrokkenen kan de schuldhulpverlener een toets doen om de woonplaats vast te stellen. De gemeenten die weigeringsgronden hanteren, kunnen vervolgens ook nagaan of die voor de betrokkene gelden.

3.1.1 Gegevens

De gemeente heeft de bevoegdheid nodig om over de volgende gegevens te beschikken:

- NAW en contactgegevens
- Identiteit (Bewijs, BSN)
- Verblijfsstatus
- Eventueel eerder uitgevoerd minnelijk traject
- Strafrechtelijke veroordeling of bestuurlijke boete voor fraude.

3.1.2 Doel van de gegevens

Het doel van de gegevens is het bepalen of de verzoeker wordt toegelaten tot de schuldhulpverlening op basis van de bepalingen in de Wgs (inwoner gemeente, geldige verblijfsstatus) en de lokale weigeringsgronden (eerdere hulp, veroordeling voor fraude).

3.1.3 Bronnen van de gegevens

De verzoeker zelf is de primaire bron voor de gegevens. Voor het vaststellen van de identiteit en woonplaats kan het BRP worden geraadpleegd door de gemeente. We hebben eerder vermeld dat niet iedere uitvoeringsorganisatie dat doet, in ieder geval niet de private uitvoeringsorganisaties omdat deze geen beschikking hebben over de BRP. Voor het vaststellen van een veroordeling van fraude en of bestuurlijke boete zijn de volgende partijen van belang:

- CJIB
- GSD
- UWV
- Belastingdienst
- Andere gemeenten

3.2 De hulpvraag in kaart brengen

Voor het in kaart brengen van de hulpvraag verzamelt de schuldhulpverlener met de schuldenaar de benodigde gegevens. Als hulpmiddel heeft de NVVK hiervoor een Aanvraagformulier en Inventarisatieformulier Schuldhulpverlening. We bespreken de soorten van gegevens die in dit deelproces worden verzameld, waarvoor ze worden gebruikt en de bronnen.

3.2.1 Gegevens

In bijlage A hebben we een totaal overzicht opgenomen van de benodigde gegevens. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende soorten van gegevens:

- Identiteitsgegevens;
- Contactgegevens;
- Gezinssituatie;
- Woonsituatie;
- Schulden;
- Inkomensbestanddelen;
- Uitgaven;
- Vermogenscomponenten;
- Gedrag, motivatie en vaardigheden, eventuele problematiek, overige lopende hulpverlening.

Gegevens over persoon

Naast het vaststellen van de identiteit, wat in het toelatingsproces is gebeurd, zijn ook andere gegevens over de schuldenaar van belang, zoals adres, leeftijd, werkervaring, opleiding en werk.

Gegevens over gezin en huishouden

De gezinssituatie/huishoudenssituatie is van belang: onder meer om te bepalen of er een (ex-)partner betrokken moet worden bij de schuldhulpverlening, of deze nog andere schulden inbrengt of juist inkomsten (kan) inbrengen, en of er sprake is van huwelijkse voorwaarden. Voor het in kaart brengen van de financiële positie moet bepaald worden of er inwonende kinderen zijn: of zij kosten met zich mee brengen en of zij kunnen bijdragen door kost- en inwoning te betalen.

Gegevens over de woonsituatie

Ook de woonsituatie is van belang: zijn er medebewoners, in welke relatie staan zij ten opzichte van de schuldenaar en indien van toepassing: betalen ze kost- en inwoning. Dit is ook van belang in verband met de huurtoeslag.

Gegevens over schulden

In de eerste plaats moeten de schulden precies in beeld worden gebracht: de schuldeisers, de openstaande vorderingen (saldo) en eventuele condities voor het inlopen van betalingsachterstanden of afbetalen van schulden. Om te bepalen of er sprake is van een crisissituatie moet worden vastgesteld of er schulden zijn bij de nutsvoorzieningen, de woningbouwcorporatie/verhuurder, de hypotheekverstrekker en bij de ziektekostenverzekeraar.

Gegevens over inkomensbestanddelen

Vervolgens moet de inkomenspositie in kaart worden gebracht: alle mogelijke inkomstenbronnen, de daarmee gemoeide bedragen en de duur en stabiliteit van die inkomsten. Om de mogelijkheden te bepalen de inkomsten te verhogen moet bepaald worden of de schuldenaar en eventueel betrokken partner werk hebben en zo ja voor hoeveel uren.

Gegevens over vermogenscomponenten

De vermogenssituatie is van belang om eventueel vermogen liquide te maken. Voorbeelden hiervan zijn de woning, auto of caravan, spaargeld en polissen.

Gegevens over uitgaven en vaste lasten

Inzicht krijgen in de uitgaven is van belang voor het in kaart brengen van de vaste lasten en de uitgaven die geminimaliseerd kunnen worden.

Gedrag, motivatie, vaardigheden

Daarnaast moet de schuldhulpverlener inzicht krijgen in het 'willen, kunnen, weten' om te bepalen in hoeverre de schuldenaar baat heeft bij bepaalde oplossingen en hoe in het specifieke geval een duurzame schuldenvrije situatie kan worden bereikt. Deze kwalitatieve informatie wordt verzameld in de gesprekken en bij sommige uitvoeringsorganisaties op basis van testen. In dit verband kan het ook voorkomen dat de schuldhulpverlener informatie nodig heeft over de medische, psychische en verstandelijk beperkingen en trajecten die bij andere instanties lopen. Het gaat dan om de 'dat'-informatie dat er sprake is van medische problematiek, niet om de medisch inhoudelijke gegevens.

3.2.2 Doel van de gegevens

De gegevens worden gebruikt om de hulpvraag van de aanvrager in kaart te brengen. In bijlage A staat per gegevens specifiek aangegeven waar de gegevens voor worden gebruikt. Zo is inzicht nodig in de zelfredzaamheid van de aanvrager en de exacte financiële positie om een goede oplossing te kunnen voorstellen.

Een belangrijk onderdeel van het in kaart brengen van de hulpvraag is het berekenen van de aflossingscapaciteit en het vrij te laten bedrag, waar alle inkomsten, schulden, uitgaven en vermogensbestanddelen voor nodig zijn. De aflossingscapaciteit is van belang om te bepalen of de schulden nog oplosbaar zijn (voor 100% zijn af te lossen) of problematisch. De aflossingscapaciteit wordt berekend volgens een vastgestelde rekenmethode voor het vrij te laten bedrag (vtlb, het bedrag dat overblijft als leefgeld voor de schuldenaar voor vaste lasten en levensonderhoud). Deze methode is landelijk voorgeschreven in de zogenaamde Recofa-richtlijn en wordt landelijk gehanteerd in zowel het minnelijk traject als in het traject van de Wsnp.³ Deze berekening en daarmee alle onderliggende gegevens zijn nodig om bij schuldeisers te bemiddelen, om met de bank een overeenkomst aan te gaan en om, als het minnelijk traject niet lukt, een Wsnp-verzoek in te dienen. En ook wel om bij de budgetbeheerder en bewindvoerder het leefgeld voor de schuldenaar veilig te laten stellen. In bijlage C staan de benodigde gegevens voor de vtlb berekening gespecificeerd.

Bij een lange doorlooptijd van het proces in kaart brengen van de hulpvraag zal het op enig moment nodig zijn om bepaalde gegevens op actualiteit te toetsen.

3.2.3 De bronnen van gegevens

De verzoeker wordt geacht zelf de benodigde gegevens aan te leveren. Om de juiste oplossingen in te zetten moeten de verzamelde gegevens juist, volledig en actueel zijn. Ook de externe partijen vereisen complete en juiste gegevens. De schuldenaar kan daarvoor bewijsstukken aanleveren, maar dat is in veel gevallen niet voldoende. Verstrekte gegevens zijn lang niet altijd compleet of juist. Het verzamelen van gegevens blijkt namelijk in de praktijk voor schuldenaren lastig te zijn omdat zij in veel gevallen niet het overzicht over hun financiële situatie hebben, of de weg niet weten om de gevraagde informatie te verkrijgen. De aanlevering van de benodigde informatie door de schuldenaar vormt dan ook bij de uitvoering van de schuldhulpverlening een probleem. Dat geldt voor zowel de gegevens over schulden als over inkomsten inclusief toeslagen, regelingen en subsidies, en over de

³ Vtlb rapport 2017. Werkgroep Rekenmethode landelijk overleg rechters commissarissen in faillissementen. Voor de berekening: zie bijlage.

vermogenscomponenten waarover de schuldenaar beschikt. In de interviews en de workshop is aangegeven dat de schuldhulpverlener in veel gevallen de gegevens bij de bron moet verifiëren, of dat hij daar direct gegevens opvraagt indien de schuldenaar daar niet toe in staat is.

Deze opvraag of verificatie bij de bron gebeurt schriftelijk of telefonisch, afhankelijk van afspraken die daarover (lokaal) zijn gemaakt. De belangrijkste bronnen voor opvraag van gegevens zijn:

- CJIB
- Belastingdienst
- UWV
- SVB
- College van B&W (eigen gemeente, andere gemeenten)
- Waterschap
- DUO
- Zorgverzekeraar
- Nutsbedrijven
- Pensioenfonds
- Woningcorporatie/hypotheekverstrekker
- Kamer van Koophandel
- Werkgever
- RDW
- Overige private schuldeisers
- BKR

Hierbij moet nog worden opgemerkt dat bij het opvragen van gegevens van overheidsorganisaties de schuldhulpverleners verplicht zijn het BSN aan te leveren. In andere gevallen worden gegevens vaak opgevraagd onder vermelding van de volledige naam en geboortedatum.

3.3 Het toeleiden naar een oplossing

In hoofdstuk 2 staan de verschillende instrumenten die de schuldhulpverlener kan inzetten voor het oplossen van de schuldproblematiek. Hieronder behandelen we welke gegevens nodig zijn voor het toeleiden naar een oplossing, met welk doel en uit welke bron deze komen.

3.3.1 De gegevens

Veelal zijn de benodigde gegevens voor het toeleiden naar een oplossing al verzameld bij het in kaart brengen van de hulpvraag. Er zijn echter specifieke vereisten voor het doen van een aanvraag die door externe partijen bepaald zijn op grond van voor hen geldende regelgeving (banken, rechtbank) of die voortvloeien uit het convenant tussen NVVK en de betreffende koepelorganisatie (schuldeisers). In deze gevallen worden vaste formats gebruikt voor de informatieoverdracht. In onderstaande figuur is aangegeven welke gegevensuitwisselingen volgens vereisten van externe partijen en volgens afgesproken formats verlopen.

Herfinanciering	BANK Kredietovereenkomst; aflossingsvoorstel, VTLB en aflossingscapaciteit
Saneringskrediet	BANK Overeenkomst saneringskrediet; aflossingsvoorstel, VTLB en aflossingscapaciteit
Betalingsregeling	EISERS Overeenkomst betalingsregeling; betalingsvoorstel, VTLB en aflossingscapaciteit
Schuldbemiddeling	EISERS Overeenkomst schuldbemiddeling; betalingsvoorstel, VTLB en aflossingscapaciteit
Beschermingsbewind	KANTONRECHTER Verzoek beschermingsbewind
Crisis	ZORGVERZERAARS & NUTSBEDRIJVEN Zvw, convenanten
Stabilisatie	ZORGVERZERAARS & BELASTINGDIENST Overeenkomst stabilisatie
WSNP	RECHTBANK Verzoek WSNP
Budgetbeheer	X
Budgetcoaching	X
Informatie/advies	X

Het gaat om de volgende gestructureerde gegevensuitwisselingen:

- Kredietovereenkomst banken.** De schuldhelpverlener verstuurt een verzoek aan de bank om akkoord te gaan met een kredietstelling, met de door schuldhelpverlener, schuldenaar en schuldeisers overeen gekomen Overeenkomst en met de gegevens waarop deze is gebaseerd (aflossingscapaciteit, vrij te laten bedrag). De kredietovereenkomst wordt gesloten tussen de schuldenaar en de kredietverstrekker en is opgesteld conform de eisen die de banken in het kader van de Wet financieel toezicht (Wft) moeten volgen.
- Betalingsvoorstel en overeenkomst schuldeisers.** De schuldhelpverlener doet een voorstel aan de schuldeisers volgens een format dat in de convenanten is afgesproken, inclusief de vtlb-berekening en aflossingscapaciteit van de cliënt. Bij een akkoord wordt een Overeenkomst getekend tussen de schuldenaar met de schuldhelpverlener en schuldeisers over het nakomen van voorwaarden.
- Verzoek onderbewindstelling.** Het verzoek tot het instellen van beschermingsbewind moet gedaan worden aan de kantonrechtbank volgens het voorgeschreven format Verzoek onderbewindstelling van de Raad voor de Rechtspraak (Burgerlijk Wetboek).⁴
- Uitwisseling voor het afwenden van een crisis.** Dit gebeurt op basis van convenanten van de NVVK en op basis van lokale werkafspraken. Dit gaat vaak telefonisch vanwege de spoedsituatie.
- Overeenkomst stabilisatie.** Een verzoek tot opschorting van invorderingsmaatregelen door de Belastingdienst en de ziektekostenverzekeraar gebeurt met de Stabilisatieovereenkomst die de schuldhelpverlener sluit met de schuldenaar. Deze is gebaseerd op een convenant tussen NVVK en Zorgverzekeraars Nederland en is voor de Belastingdienst noodzakelijk op grond van de Leidraad invordering.
- Verzoekschrift Wsnp.** De aanvraag tot toelating tot een Wsnp-traject is vastgelegd in een format voorgeschreven door de Raad voor Rechtsbijstand. Het format komt voort uit de Faillissementswet.⁵

Voor het doen van een verzoek voor de inzet van budgetbeheer zijn geen vaste landelijke afspraken. Dit verloopt volgens bilaterale afspraken tussen de schuldhelpverleningsorganisatie en de budgetbeheerder. De inzet van informatie en advies en van budget-coaching gebeurt eveneens op

⁴ <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/Bewindvoering-en-of-mentorschap.pdf>

⁵ <http://www.bureauwsnp.nl/voor-burgers/verzoekschriften>

basis van bilaterale afspraken. In deze gevallen volstaat doorgaans het doorgeven van de NAW-gegevens van de schuldenaar.

De set gegevens benodigd voor iedere oplossing is weergegeven in de bijlage A in tabellen, met daarbij het doel waarvoor de gegevens nodig zijn. Belangrijke opmerking hierbij is dat het aanleveren van het BSN vereist is voor het doen van een aanvraag bij de bank (herfinanciering, schuldsanering) en de rechtbank (beschermingsbewind, Wsnp).

3.3.2 Doel van de gegevens

Het doel van de gegevens is weergegeven per oplossing in Bijlage A. Om te kunnen toeleiden naar een oplossing worden gegevens uitgewisseld: er moet een verzoek worden ingediend bij, of onderhandeld worden met, de betreffende externe partij en een antwoord worden ontvangen. De schuldhelpverlener verstrekt informatie over de schuldenaar en de gewenste oplossing. We onderscheiden drie uitwisselingen in dit deelproces:

- Opvragen van informatie: met het doel om inzicht te krijgen in de meest actuele stand van zaken (bijvoorbeeld saldo schulden).
- Verifiëren van informatie: met als doel het kunnen indienen van een aanvraag bij de rechtbank of bank. Daarvoor moet alle informatie geverifieerd zijn.
- Delen van informatie: met als doel om te kunnen onderhandelen (met schuldeisers), derden op de hoogte te kunnen stellen van de geboden oplossing, of om een oplossing aan te kunnen vragen.

Bij het toeleiden naar een oplossing ligt de nadruk op het verifiëren en delen van informatie.

3.3.3 De bronnen van gegevens

De bronnen van gegevens zijn grotendeels overeenkomstig met de bronnen genoemd in paragraaf 3.2.3 voor het in kaart brengen van de hulpvraag. Voor zover de in dat proces in kaart gebrachte informatie nog niet is geverifieerd moet dit gebeuren om te kunnen toeleiden naar een oplossing.

Daarnaast zien we in dit proces dat de gemeente zelf vaker bron is van de gegevens doordat de gemeente partijen moet inlichten over de start van een traject, een aanvraag moet indienen of moet onderhandelen met derden en hiervoor informatie moet verstrekken aan deze partijen. Hierbij gaat het om het verstrekken van gegevens aan:

- Bank
- Rechtbank
- Schuldeisers
- Zorgverzekering
- Nutsbedrijven
- Belastingdienst

3.4 Verschillen in uitvoering

In het onderzoek hebben we de vraag gesteld of er bij dit proces verschillende varianten in gegevenssets zijn aan te geven of dat er verschillen zijn tussen hoe gemeenten zich hebben georganiseerd. Op basis van het onderzoek concluderen we dat er weinig verschil zit tussen gemeenten in de informatiebestanddelen waarover zij moeten kunnen beschikken voor de uitvoering van schuldhelpverlening. Wel zien we aanzienlijke verschillen in de mate waarin informatie gebruikt

wordt tussen individuele gevallen, verschillen in het moment waarop de informatie wordt verwerkt en verschillen in de gegevens waarover de verschillende organisatievormen kunnen beschikken.

3.4.1 Variatie in het proces

Ten eerste is gekeken of er onderscheid kan worden gemaakt tussen een lichte casus versus een zware casus, waarbij de informatiebehoefte om een lichte casus af te handelen beperkter zal zijn dan voor een zware casus. De gemeenten geven aan dat het vooraf vaak moeilijk is om te schatten of iemand een lichte of zware casus zal zijn. Het is daardoor niet mogelijk vooraf te bepalen dat, indien het een licht geval betreft dat alleen lichte hulpverlening zoals informatie en advies en budget-coaching nodig heeft, kan worden volstaan met een kleinere set gegevens. Om dat vast te stellen heeft de schuldhulpverlener wel een compleet overzicht van de schulden, inkomsten, etc. nodig. Zowel tijdens de interviews als in de workshops is aangegeven dat het merendeel van de schuldenaren die hulp vragen, met moeilijke of problematische schulden zit. In het (volgens onze informanten) theoretische geval dat alleen lichte hulp (informatie en advies, budget-coaching) nodig is, wordt niet meer uitgevraagd dan nodig.

Ten tweede zien we dat de verschillen in de wijze waarop gemeenten het proces hebben ingericht, bepalend zijn voor het moment waarop de gegevens worden verwerkt. Sommige gemeenten vragen direct bij de toelating veel gegevens op om de hulpvraag in kaart brengen en gaan direct bepaalde informatie (bijvoorbeeld woonsituatie, adres, bekendheid bij de gemeente) verifiëren. Andere gemeenten vereisen of verifiëren dan nog geen informatie. Er is dan ook geen standaardproces voor de toeleiding te beschrijven dat voor alle gemeenten geldt. De producten die wij beschreven hebben zijn te beschouwen als standaardcomponenten die door gemeenten op een verschillende manier in hun proces worden gebruikt. De optelling van de gegevens van alle producten samen leidt tot de totale gegevensset die gemeenten nodig hebben om de schuldhulpverlening uit te voeren.

De uiteindelijke gegevensset hangt deels af van de geboden oplossing / het aangeboden product doordat partijen betrokken bij de oplossingen (rechtbank, bank, schuldeisers) verschillende eisen stellen. Er is veel overlap in de gegevens die nodig zijn voor de verschillende producten: om de hulpvraag in kaart te brengen is de volledige gegevensset al nodig. Die wordt ook weer gehanteerd bij de producten die toeleiden naar een oplossing.

Er zijn verder verschillen in de wijze waarop gemeenten de benodigde informatie verzamelen in relatie tot de rolverdeling daarbij tussen schuldenaar en schuldhulpverlener. Bij het verzamelen van gegevens is de schuldenaar de eerste bron van informatie. Dat is uitgangspunt van de wet en wordt door de gemeenten die in het onderzoek zijn betrokken ook gehanteerd. Maar de aanlevering van de benodigde informatie door de schuldenaar vormt bij de uitvoering van de schuldhulpverlening vaak een probleem. Het gebrek aan overzicht en administratieve vaardigheden wordt ook steeds vaker gezien als een van de oorzaken waardoor ze in de schulden zijn geraakt.⁶

Uitvoeringsinstanties gaan hier verschillend mee om. Sommige gemeenten gaan van het principe uit dat de schuldenaar zelf zijn administratie op orde moet brengen. Indien de schuldenaar daar niet zelf toe in staat is, moet hij de hulp inroepen van vrijwilligers of naar een budgetcursus. Later wordt de aangeleverde informatie geverifieerd. Pas als het de schuldenaar niet lukt de informatie aan te leveren, worden alternatieven ingezet.

⁶ Zie onder andere: Burgerperspectief op schuldhulpverlening. Nationale Ombudsman 2016; Evaluatie Wgs. Berenschot 2016; Een onbemand probleem. Tilburg University 2016.

Andere gemeenten beschouwen het opbouwen van een beeld van de situatie van de client meer als een proces waarbij ook stapsgewijs samen met de client de benodigde informatie en documentatie wordt verzameld. Zij helpen de schuldenaar bij het bijeen brengen van de benodigde documenten, bijvoorbeeld door aan te geven waar ze die kunnen opvragen, door te helpen met het aanvragen van een DigiD om zo een deel van de informatie uit MijnOverheid te laten halen, of door zelf in contact te treden met bronnen om documenten op te vragen.

We zien dus dat de schuldhulpverlener verschillende methoden volgt om de benodigde informatie bij elkaar te krijgen: mondeling verstrekte informatie door de client, aangeleverde bewijsstukken, en informatie die de schuldhulpverlener zelf opvraagt bij bronnen, hetzij ter verificatie hetzij direct als primaire bron van informatie. Dat laatste gebeurt zowel schriftelijk als telefonisch.

Schuldhulpverleners hebben geen toegang tot digitale bronnen. Voor de directe raadpleging van persoonsgegevens en gegevens over het gezin is alleen de BRP beschikbaar en het openbare Insolventieregister met faillissementen en schuldsaneringen op grond van de Wsnp.⁷ Schuldhulpverleners gebruiken daarom veelal brieven om informatie op te vragen (bijvoorbeeld saldo schulden) of te verifiëren (bijvoorbeeld inkomen) bij derden.

3.4.2 Variatie in de organisatie

In hoofdstuk 2 zijn verschillende organisatie-varianten omschreven. We zien geen verschil in de informatiebehoefte van gemeenten versus samenwerkingsverbanden onder gemeenschappelijke regeling of private partijen. Wel zien wij verschil in de mate waarin partijen toegang hebben tot bepaalde bronnen.

Zo hebben gemeenten toegang tot het BRP waarin zij adresgegevens en informatie over betrokkenen (partner, kinderen, medebewoners) kunnen verifiëren. Ook kunnen zij kijken of zichzelf al eerder hulp hebben geboden aan de schuldenaar. Gemeenten mogen daarnaast gebruik maken van het BSN. Private partijen hebben wel dezelfde informatiebehoefte, maar minder mogelijkheden om deze bronnen te gebruiken. In het volgende hoofdstuk gaan we hier verder op in.

3.5 Conclusie

Om uitvoering te geven aan de taken toelating, het in kaart brengen van de hulpvraag en het toeleiden naar een oplossing is er een algemene set gegevens te bepalen waarover de gemeente de bevoegdheid moet hebben om deze te verwerken (opvragen, verifiëren en verstrekken). In bijlage A zijn de schuldhulpverleningsproducten gespecificeerd die de gemeenten toepassen in de verschillende fasen van de hulpverlening. Het grootste deel van deze gegevens is overigens voor ieder product hetzelfde. De optelsom van alle gegevens die nodig zijn bij deze producten vormt de algemene gegevensset. Of, op welk moment en hoe deze gegevens worden verwerkt is ten eerste afhankelijk van de individuele casus en de producten die onderdeel vormen van de geboden oplossing en ten tweede van de wijze waarop de gemeente zijn proces heeft vormgegeven.

De producten, waarvan in bijlage A. de gegevens zijn gespecificeerd, zijn te beschouwen als standaardcomponenten waarmee gemeenten hun eigen processen inrichten en maatwerk aan verschillende typen cliënten leveren. De onderzochte gemeenten vragen zoveel mogelijk informatie op bij de verzoeker zelf, maar alle gemeenten moeten ook voor het toeleiden naar bepaalde oplossingen de verzamelde gegevens verifiëren bij derden en verstrekken aan de partijen die bij de oplossing betrokken zijn.

⁷ In het Insolventieregister blijven WSNP-gegevens een half jaar zichtbaar.

4. Toetsing gegevensverwerking Wgs aan noodzakelijkheids criterium Wbp

In dit hoofdstuk gaan wij in op de vraag of het opgestelde informatiemodel voldoet aan het noodzakelijkheids criterium uit de Wbp. Daarbij hebben we ons, conform de opdracht, beperkt tot het noodzakelijkheidsbeginsel. De gegevens moeten volgens het noodzakelijkheidsbeginsel, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (in dit geval schuldhelpverlening), toereikend, ter zake dienend, en niet bovenmatig zijn. Dat wil zeggen dat er zo min mogelijk gegevens en alleen gericht op het doel mogen worden uitgewisseld.

4.1 Wettelijk kader

Wettelijke kader

Er zijn op dit moment drie wettelijke regelingen voor de gegevensuitwisseling met schuldhelpverleningsorganisaties en andere partijen.

- **Regeling zorgverzekering met betrekking tot uitwisseling van gegevens in verband met schuldpreventie en afmelding uit het bestuursrechtelijk premieregime** (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport).⁸ De regeling is bedoeld om vroegtijdig ingrijpen mogelijk te maken ter voorkoming van grotere betalingsproblemen van de verzekerde en ter voorkoming van het bestuursrechtelijk premieregime. De regeling voorziet onder andere in het verstrekken van gegevens over de verzekerde door de verzekeraar (onder andere het BSN), de premie, betalingsachterstanden en incassoactiviteiten door de zorgverzekeraar en het melden door de gemeente van maatregelen die ten aanzien van een schuldenaar zijn getroffen.
- **Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas** (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).⁹ De regeling betreft burgers die medisch risico lopen bij afsluiting en het voorkomen van afsluiting in de winterperiode. De netbeheerder of vergunninghouder verstrekt de contactgegevens van de kleingebruiker en de hoogte van diens schuld aan de instantie voor schuldhelpverlening en de schuldbemiddelaar verstrekt een schriftelijk bewijs voor een aanvraag voor/in gang gezet schuldhelpverleningstraject. De regeling verwijst verder naar een lokaal convenant waarin nadere afspraken moeten worden gemaakt.
- **Regeling afsluitbeleid voor kleingebruikers van drinkwater.** (Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie). Deze regeling is afgestemd met de regeling voor elektriciteit en gas en regelt de gegevensuitwisseling tussen gemeente en drinkwaterbedrijven voor het treffen van maatregelen ter voorkoming van afsluiting van kwetsbare consumenten.¹⁰

Daarnaast heeft de NVVK met een aantal partijen convenanten gesloten over samenwerking en wederzijdse verplichtingen. Onder andere worden hierin afspraken gemaakt over een gestructureerde wijze van gegevensuitwisseling en uitgewerkt in formats. Convenant partners zijn Zorgverzekeraars Nederland, CAK, CJIB, DUO, Energie-Nederland, NS, organisaties voor waterschaps- en gemeentebelastingen. Thuiswinkel.org, UWV/SVB, Vewin en Ziggo/UPC. Daarnaast heeft de NVVK samenwerkingsafspraken gemaakt met de grootste hypotheekverstrekkers en met de Belastingdienst,

⁸ Regeling zorgverzekering met betrekking tot uitwisseling van gegevens in verband met schuldpreventie en afmelding uit het bestuursrechtelijk premieregime. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 9 november 2015

⁹ Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas, Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 27 juni 2011

¹⁰ Regeling afsluitbeleid voor kleingebruikers van drinkwater. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, 17 april 2012

waaronder afspraken over gegevensopvraag. De convenanten en samenwerkingsafspraken gelden in de sector als dwingend voorschrift: normen op basis waarvan audits op naleving plaats vinden.

4.2 Noodzaak van de gegevens

Het beschreven proces van schuldhulpverlening en de daarvoor benodigde gegevens beoordelen wij als noodzakelijk in de zin van de Wbp, dat wil zeggen toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig. We hebben geen aanwijzingen dat in de uitvoeringspraktijk bovenmatig gegevens worden uitgevraagd en vastgelegd. In het enkele geval dat de schuldenaar met een lichte interventie, zoals informatie en advies effectief is geholpen, wordt er ook niet meer verzameld dan nodig. Het overgrote merendeel van de schuldenaren die hulp vragen hebben complexe schulden waarvoor een uitputtend overzicht nodig is van de financiële situatie voordat bemiddeling met schuldeisers mogelijk is of een verzoek bij de rechtbank of bank kan worden ingediend. In nagenoeg alle gevallen moeten berekeningen worden gemaakt voor de aflossingscapaciteit van de schuldenaar, waarvan de elementen landelijk zijn voorgeschreven en die het grootste deel uitmaken van de hiervoor beschreven informatiebehoefte. Bij het inzetten van instrumenten van externen geldt in veel gevallen dat gegevens van de schuldenaar moeten worden overgedragen die door die externe partijen op grond van de voor hun geldende regelgeving zijn voorgeschreven.

Bijzondere persoonsgegevens

Van belang is om in relatie tot de Wgs de bepaling over de zogenaamde bijzondere gegevens te noemen. Verwerking van persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven, alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging is verboden, tenzij de wetgever daarvoor een ontheffing heeft verleend in de artikelen 17 tot en met 23 Wbp. Hetzelfde geldt voor strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag. Bij de uitvoering van de Wgs is dit met name van belang indien en voor zover gegevens worden opgevraagd en verwerkt over bijvoorbeeld de lichamelijke, psychische en verstandelijke gesteldheid van de betrokkene, strafrechtelijk verleden, en dergelijke. Deze gegevens zijn noodzakelijk in het kader van integrale schuldhulpverlening.

4.3 Noodzaak in het gegevensverkeer met andere partijen.

Om schuldhulpverlening uit te voeren is gegevensverkeer met andere partijen nodig. Ook dat gegevensverkeer moet aan de noodzakelijkheidstoets voldoen, dat wil zeggen toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn in relatie tot het doel van de verstrekking. De externe verstrekkers van gegevens moeten erop kunnen rekenen dat gemeenten hun gegevens op gepaste wijze gebruiken.

Dat het gegevensverkeer nu op papier plaatsvindt is in het licht van de Wbp niet relevant, de noodzakelijkheidseis geldt ongeacht de ingezette techniek.

De productbeschrijvingen in bijlage A, samengevat in onderstaand overzicht, vormen de basis om het gegevensverkeer zo in te richten dat het aan de noodzakelijkheidseis voldoet. Daar is per product weergegeven welke raadplegingen en verstrekkingen bij het leveren van dat product door gemeenten plaats moeten vinden.

Informatiebestanddeel	Opvragen	Verificatie	Verstrekken	Derde(n)
NAW	ID-bewijs/ Aanvrager	Ja; BRP	Ja; aanvraag	Bank, rechtbank, inkomensverstrekkers (UWV, DUO, Werkgever), CJIB, SVB, College van B&W, Waterschap, Pensioenfonds, Belastingdienst, Werkgever, zorgverzekeraars, overige private schuldeisers, BKR
BSN	ID-bewijs/ Aanvrager	Ja; BRP	Ja; opvraag van gegevens en aanvraag.	Bank, rechtbank, belastingdienst, zorgverzekeraars, andere colleges van B&W, DUO, CJIB, UWV
Geboortedatum	ID-bewijs/ Aanvrager	Ja; BRP	Ja, opvraag en aanvraag	Bank, rechtbank, inkomensverstrekkers (UWV, DUO, Werkgever), CJIB, SVB, College van B&W, Waterschap, Pensioenfonds, Belastingdienst, Werkgever, zorgverzekeraars, overige private schuldeisers, BKR
Verblijfsstatus	ID-bewijs/ Aanvrager	Ja; BRP	Nee	
Sanctie tgv fraude (gemeentelijk beleid)	Aanvrager	Ja	Nee	CJIB, GSD, UWV, Belastingdienst, bank, andere gemeenten
Eerder traject (gemeentelijk beleid)	Aanvrager	Ja; eigen administratie	Ja; aanvraag	Anderen gemeenten, bank, rechtbank
Persoonlijke situatie	Aanvrager	Nee	Ja	Rechtbank
Gezinssituatie	Aanvrager	Ja; BRP, eigen administratie	Ja; aanvraag	Rechtbank, bank, andere gemeenten
Schuld, informatie specifiek m.b.t.. eiser	Aanvrager	Ja; saldo en status schuld	Ja; voorstel oplossing, aanvraag	Overheid: College van B&W, waterschap, CJIB, BD, UWV, SVB, DUO; Privaat: zorgverzekeraars, verhuurder, hypotheekverstrekker, verzekeraars; overig. Rechtbank, bank
Schuld, overzicht	Aanvrager	Ja, saldo en status schuld	Ja, aanvraag	Rechtbank, bank

Inkomen	Aanvrager	Ja.	Ja, aanvraag	Werkgever, UWV, DUO, BD, SVB, gemeenten, LBOI, pensioenfondsen en andere private verstrekkers van inkomens/ toeslagen/subsidies. Rechtbank, bank
Uitgaven	Aanvrager	Ja; rekeningafschriften en bewijzen van aanvrager	Ja, aanvraag	Rechtbank, bank
Vermogen	Aanvrager	Ja	Ja, aanvraag	Via aanvrager: hypotheekverstrekker, RDW, banken, pensioenfondsen, verzekeraars, beleggingsmaatschappijen, KvK, Kadaster Rechtbank
VTLB en aflossingscapaciteit	Opvragen van de rekenelementen	Verificatie van de reken-elementen	Ja, aanvraag en voorstel oplossing	Rechtbank, bank, schuldeisers
Gedrag, motivatie, etc.	Aanvrager	Nee	Ja, aanvraag	Rechtbank
Flankerende hulp	Aanvrager	Ja, externe hulpverlener	Ja, aanvraag	Externe hulpverlener Rechtbank, bank
Status shv	Nee	Nee	Ja, start en gedurende proces	BKR, schuldeisers, zorgverzekeraar, handelsregister, kadaster, VISH, Belastingdienst, woningcorporatie, nutsbedrijf

In hoofdstuk 3 en de vorige paragraaf is beschreven dat de formats en daarmee uit te wisselen gegevens voor individuele gemeenten niet beïnvloedbaar zijn. Banken stellen eisen aan kredietovereenkomsten met gemeenten, zodat ze zichzelf weer kunnen houden aan de eisen van de Wet financieel toezicht. De aanvraag voor toelating tot een Wsnp traject is vastgelegd in een format dat is voorgeschreven door de Raad van de Rechtsbijstand en komt voort uit de Faillissementswet. Als gemeenten zich niet houden aan de formats uit de NVVK convenanten voldoen ze niet aan de eisen waarop de NVVK audits uitvoert en ontstaan onwerkbaar situaties voor de convenant partners. De formats zijn dus heel bepalend voor de inhoud van het gegevensverkeer met andere partijen.

Het viel buiten de scope van ons onderzoek om vast te stellen of externe partijen, zoals bijvoorbeeld de Raad voor de Rechtsbijstand, gewaarborgd hebben dat hun formats aan de noodzakelijkheidseis voldoen. Individuele gemeenten kunnen dergelijke vragen evenmin stellen. We wijzen erop dat het onder de AVG nadrukkelijk de bedoeling is dat de bescherming van persoonsgegevens permanente aandacht krijgt en dat genomen maatregelen periodiek geëvalueerd worden. Mogelijk zijn er nieuwe ontwikkelingen van technische of organisatorische aard die het mogelijk maken om de bescherming van persoonsgegevens op een hoger peil te brengen. In dat licht lijkt het ons raadzaam om dergelijke evaluaties de komende tijd in gang te zetten.

5. Conclusies onderzoek

Op basis van het voorgaande bespreken wij in dit hoofdstuk de belangrijkste bevindingen aan de hand van de onderzoeksvragen uit hoofdstuk 1.

5.1 Hoe verloopt het proces van de uitvoering van de Wgs?

Het proces schuldhulpverlening is te onderscheiden in drie deelprocessen:

- Toelating;
- Het in kaart brengen van de hulpvraag en het bepalen van een oplossing;
- De toeleiding naar een oplossing.

Onafhankelijk van de organisatie en het aanbod van de gemeente doorlopen alle gemeenten deze deelprocessen. De volgorde waarin de processen doorlopen worden verschilt tussen gemeenten. Ook ontstaan verschillen door de typen cliënten, het hoort bij het proces van schuldhulpverlening om de hulpverlening aan zelfredzame cliënten anders in richten dan de hulp aan cliënten die niet zelfredzaam zijn. Ondanks die variatie zijn de onderscheiden producten te beschouwen als standaardcomponenten die door alle gemeenten gehanteerd worden en, gezien de eisen van externe partijen waaraan voldaan moet worden, ook gehanteerd *moeten* worden bij het inrichten van hun processen.

5.2 Wat is de informatiebehoefte voor uitvoering van de Wgs?

De optelsom van de gegevens die nodig zijn om zich een beeld te vormen van de problematiek, mogelijke oplossingen en de toeleiding naar een oplossing, vormt de volledige gegevensset waarvoor de gemeenten bevoegd moet zijn om over te kunnen beschikken om uitvoering te geven aan de taken van de Wgs. In hoofdstuk 4 is een samenvattend overzicht opgenomen. In bijlage A is per product de benodigde set gegevens gespecificeerd en is verantwoord waarom deze gegevens noodzakelijk zijn om het betreffende product te leveren.

5.3 Hoe verhoudt de informatiebehoefte zich tot de Wbp?

Op basis van de beschrijving in bijlage A trekken wij de conclusie dat de gegevens die gemeenten verwerken aan de noodzakelijkheidseis van de Wbp voldoen: ze zijn toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig. In de praktijk leveren de gemeenten aan vrijwel alle cliënten een set producten waarvoor ze de volledige set gegevens nodig hebben. Het overgrote deel van de schuldenaren die hulp vragen kampt met zulke complexe schulden dat dit nodig is.

Het inzicht welke gegevens voor welk product door externen geleverd worden en welke aan externen verstrekt moeten worden, stelt gemeenten in staat zich bij het gegevensverkeer met externe partijen steeds te beperken tot wat noodzakelijk is.

De gegevens die gemeenten verwerken worden in sterke mate bepaald door eisen die door externe partijen worden opgelegd. Nagaan of externe partijen bij het opstellen van hun eisen het noodzakelijkheids criterium hebben toegepast viel buiten de scope van ons onderzoek. Wij adviseren om evaluaties van de gemaakte afspraken uit te voeren waarbij die vraag wel wordt gesteld.

5.4 Welke oplossingsrichtingen zijn er in algemene zin om de gegevensuitwisseling conform de wettelijke kaders van de Wgs en de Wbp te laten verlopen?

Een gegevensmodel dat voor alle gemeenten geldt en dat voldoet aan de noodzakelijkheidseis van de Wbp is een belangrijke bouwsteen die gebruikt kan worden om het gegevensverkeer tussen gemeenten en instanties te gaan verbeteren. Het feit dat er nu nauwelijks mogelijkheden bestaan om gegevens digitaal te verkrijgen of te verstrekken gaat ten koste van de efficiency. De lange doorlooptijden die mede daardoor veroorzaakt worden, kunnen als gevolg hebben dat schulden tijdens de voorbereidingsfase van de hulpverlening oplopen, waardoor de problematiek verergert. In algemene zin zijn er een aantal onderwerpen te benoemen die richting kunnen geven aan vervolgstappen.

Om de verwachtingen te managen: schuldhelpverlening verlenen is een complex proces en om het gegevensverkeer te verbeteren zal nog een groot aantal technische, organisatorische en juridische maatregelen genomen moeten worden. Die zullen de systemen raken die de gemeenten en private uitvoerders gebruiken, mogelijk nieuwe voorzieningen vergen bij een intermediaire organisatie als het Inlichtingenbureau en ook investeringen noodzakelijk maken bij externe partijen. Ze passen wel in bewegingen binnen de overheid zoals het programma Digitaal 2017 van het Rijk en Digitaal 2020 van de gemeenten. De overheidsbrede samenwerking onder leiding van de Digicommissaris levert bouwstenen op waar mogelijk gebruik van gemaakt kan worden. Ondanks deze positieve omstandigheden is het ook realistisch om vast te stellen dat er veel werk verzet zal moeten worden om tot verbeteringen te kunnen komen.

Standaardisatie is nodig om tot digitaal gegevensverkeer te kunnen komen. Positief in het geval van de schuldhelpverlening is dat in de bestaande praktijk al een grote mate van standaardisatie bestaat, zowel van processen, de gebruikte formats als de gegevens. Die zijn nu de basis van het papieren verkeer en kunnen ook de basis zijn van digitaal verkeer. Wij achten het derhalve verstandig dat bij standaardisatie wordt voortgebouwd op de procesbeschrijvingen van de NVVK.

Op 25 mei 2018 gaat de Algemene verordening gegevensbescherming in werking, de AVG komt dan in de plaats van de Wbp. Het noodzakelijkheids criterium van de Wbp maakt ook onderdeel uit van de AVG, de conclusies die over noodzakelijkheid eerder in dit rapport getrokken zijn behouden hun geldigheid. De AVG legt een aantal nieuwe verplichtingen op die in de Wbp nog niet voorkwamen, zoals een verantwoordingsplicht en aangescherpte eisen ten aanzien van transparantie. Deze verplichtingen bieden kansen die u bij de verbetering van het gegevensverkeer van gemeenten met externe partijen kunt benutten.

De AVG gaat ervan uit dat de risico's van een gegevensverwerking, rekening houdend met de specifieke kenmerken daarvan, in beeld worden gebracht en dat er passende technische en organisatorische maatregelen genomen worden om de risico's te verminderen. Het informatiemodel dat in dit rapport wordt gepresenteerd is geschikt om aan een dergelijke risicoanalyse onderworpen te worden. Uit zo'n privacy risicoanalyse komen specifieke punten naar voren die een risico voor de bescherming van persoonsgegevens vormen, ondanks dat er wel aan de wettelijke vereisten zoals het noodzakelijkheids criterium wordt voldaan. Voor scherp omschreven risico's kunnen gericht maatregelen worden getroffen. Gezamenlijk met het veld de risico's bepalen en maatregelen uitwerken kan een manier zijn om tot verantwoorde oplossingen te komen waar alle partijen vertrouwen in hebben.

Een bijzonder aandachtspunt in de gemeentelijke schuldhelpverlening is zeker het feit dat gemeenten op grote schaal gebruik maken van private dienstverleners bij de uitvoering van de wet, in allerlei

varianten. Sommige gemeenten houden zelf de regie en besteden alleen onderdelen uit, anderen beleggen de complete uitvoering bij een publiekrechtelijk samenwerkingsverband of een private partij. Dit is een al langer bestaande praktijk die binnen de bevoegdheden van gemeenten past om zelf te bepalen hoe ze de wet uitvoeren.

Er zijn wel consequenties voor het verwerken van gegevens, in de zin dat private partijen minder bevoegdheden hebben om gegevens te verwerken dan gemeenten. Als private partijen gegevens verwerken zijn er gerichte extra maatregelen nodig om toch voldoende waarborgen te hebben voor de bescherming van persoonsgegevens. Wij adviseren om nader onderzoek te doen of, en zo ja hoe, dergelijke maatregelen mogelijk en haalbaar zijn.

Bijlage Geraadpleegde bronnen

Geïnterviewde personen

Organisatie	Aantal personen	Fase
NVVK	3	1
BKWI/IB	2	1
BKR	2	1
Werk, Inkomen Lekstroom	2	2
Heumen	2	2
Stadsring 51, Amersfoort	3	2
Amsterdam	2	2
Gemert-Bakel	2	2
Plangroep	1	2

Workshop deelnemers

Organisatie	Aantal personen
Assen	1
Borger-Odoorn	1
Lelystad	1
Nijmegen	1
Roosendaal	2
Tilburg	1
Rotterdam	1
ISD Krommerijn/Utrechtse Heuvelrug	1

Bestudeerde documentatie

Wetten
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wet bescherming persoonsgegevens
Wet algemene bepalingen Burgerservicenummer
Wet basisregistratie personen
Regeling zorgverzekering met betrekking tot uitwisseling van gegevens in verband met schuldpreventie en afmelding uit het bestuursrechtelijk premieregime
Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit en gas
Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van water
Formats en convenanten
VTLB Recofa jan. 2017
Modules NVVK
Toetsingskader NVVK
Gedragcode NVVK
Convenanten NVVK
Aanvraag tot toelating tot een WSNP-traject, Raad voor de Rechtsbijstand
Verzoek onderbewindstelling, Raad voor de Rechtspraak
Diverse formats NVVK
Onderzoeken en achtergrondinformatie
De rol van toestemming in het sociaal domein, AP 2016

Zienswijze Landelijk Informatiesysteem Schulden, CBP 2009
Evaluatierapport Wgs, Berenschot 2016
Burgerperspectief op schuldhelpverlening; Nationale Ombudsman 2016
Een onbemind probleem, voorstudie maatschappelijke kosten en batenanalyse; Tilburg University, KWINK-groep 2016

Bijlage A De informatiebehoefte in detail

In deze bijlage geven we aan hoe het verzamelen en verwerken van informatie *in de praktijk* verloopt. Per stap van het in figuur 1 weergegeven processchema geven wij aan wat de informatiebehoefte is, het doel waarvoor het wordt verzameld, wat de bron is, en of er informatie wordt verstrekt aan een derde. Deze overzichten zijn gebaseerd op het onderzoek; het is mogelijk dat hier onderdelen missen die niet uit het onderzoek naar voren zijn gekomen.

Aanmelding/intake

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen of verzoeker inwoner is van gemeente, geldige verblijfstitel, voldoen aan verplichte identiteitscontrole	Persoonsgegevens: naam, adres, woonplaats, eerdere hulp, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Afhankelijk gemeentelijk beleid: Vaststellen mogelijke uitsluitingsgrond fraude	Fraude: sanctie of veroordeling wegens fraude	Verzoeker, CJIB, GSD, UWV, BD, bank, andere gemeente	Gemeente
Vaststellen wie rond de schuldenaar (partner indien van toepassing, kinderen) bij de schuld betrokken is, of shv of andere hulp nodig is, of situatie stabiel is	Leefsituatie: gezinssamenstelling, leefsituatie, werk, actieve onderneming, opleiding,	Verzoeker	Gemeente
Bepalen motivatie, leerbaarheid, redzaamheid	Achtergronden schuldenaar: Gegevens over de persoon: weten, kunnen, willen, belemmeringen (lichamelijke, medische, psychische, sociale)	Verzoeker	Gemeente
Bepalen of er sprake is van een problematische schuld (vtlb/aflossingscapaciteit) en welke oplossing passend is	Inkomen: uit arbeid, uit eigen bedrijf, , uitkering, toeslagen, pensioen, overig; idem van partner indien van toepassing	Verzoeker	Gemeente
Bepalen of er sprake is van een problematische schuld (vtlb/aflossingscapaciteit) en welke oplossing passend is	Uitgaven: huur/hypotheek, verzekeringen, belastingen, GWL, telefonie, vervoer, overig	Verzoeker	Gemeente
Bepalen of er sprake is van een problematische schuld (vtlb/aflossingscapaciteit) en welke oplossing passend is	Vermogen: woning, auto, spaargeld, verzekeringen, aandelen, overig; idem van partner indien van toepassing; vermogen gebonden in bedrijf	Verzoeker	Gemeente
Bepalen of er sprake is van een problematische schuld (vtlb/aflossingscapaciteit) en welke oplossing passend is	Schulden: specifiek woon/zorg/GWL ter beoordeling crisis, verder publiek/privaat (eiser, saldo, niet-saneerbaar, preferent)	Verzoeker	Gemeente

Crisis

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen of verzoeker inwoner is van gemeente, geldige verblijfstitel, voldoen aan verplichte identiteitscontrole	Persoonsgegevens: naam, adres, woonplaats, eerdere hulp, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Voorkomen uithuiszetting, afsluiting, beëindiging zorgverzekering Verificatie crisis	NAW Melding start shv traject Voorstel afwending crisis	Gemeente	Woningcorporatie, nutsbedrijf
Voorkomen uithuiszetting, afsluiting Verificatie crisis	NAW Openstaand saldo Afspraken afwending crisis	Woningcorporatie, nutsbedrijf	Gemeente
Voorkomen uithuiszetting, afsluiting, beëindiging zorgverzekering Verificatie crisis	NAW BSN Melding start shv traject Voorstel afwending crisis	Gemeente	Zorgverzekeraar
Voorkomen beëindiging zorgverzekering Verificatie crisis	NAW BSN Openstaand saldo Afspraken afwending crisis	Zorgverzekeraar	Gemeente

Stabilisatie

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen of verzoeker inwoner is van gemeente, geldige verblijfstitel, voldoen aan verplichte identiteitscontrole	Persoonsgegevens: naam, adres, woonplaats, eerdere hulp, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Ter voorkoming verdere vorderingen door de zorgverzekeraar	NAW, BSN, geboortedatum, Overeenkomst stabilisatie	Gemeente	Zorgverzekeraar
Ter voorkoming verdere vorderingen door de belastingdienst	NAW, geboortedatum, BSN, Overeenkomst stabilisatie	Gemeente	Belastingdienst

Inclusief alle eerder verzamelde gegevens.

Herfinanciering

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, rekeningnummers, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Verzoeker (uitdraai Beslagregister of loonstroken)	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of er een partner indien van toepassing betrokken moet worden bij de schuld.	NAW, BSN, leefsituatie, burg. staat, gemeenschap v goederen/huwelijkse voorwaarden	Moeilijk te verifiëren.	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is	Bedrijfsnamen, rechtspersonen	KvK	Gemeente

als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren zijn.	verbonden aan verzoeker		
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	Naam, geboortedatum, saldo private schulden en onderliggende gegevens	Private schuldeisers	Gemeente
Verificatie hoogte inkomen, ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, BSN, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, partner indien van toepassing, inwonende kinderen, geboortedatum, onderwijs	BRP, verzoeker	Gemeente
Verificatie uitgaven, vermogen, bezit	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker,	Gemeente
Ter voorkoming aangaan verdere schulden tijdens minnelijk traject	NAW, Melding betalingsregeling/herfinanciering	Gemeente	BKR
Voorstel betalingsregeling en Overeenkomst betalingsregeling met schuldeisers	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, afloscapaciteit, betalingsvoorstel	Gemeente	Schuldeisers
Kredietvoorstel en een Kredietovereenkomst met een kredietverstrekker	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, saldo en overzicht schuldeisers, afloscapaciteit, betalingsvoorstel schuldeisers	Gemeente	Kredietverstrekker

Saneringskrediet

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, rekeningnummers, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Verzoeker (uitdraai Beslagregister of loonstroken)	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of er een partner indien van toepassing betrokken moet worden bij de schuld.	NAW, BSN, leefsituatie, burg. staat, gemeenschap v goederen/huwelijkse voorwaarden	BRP	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren	Bedrijfsnamen, rechtspersonen verbonden aan verzoeker	KvK	Gemeente

zijn.			
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	Naam, geboortedatum, saldo private schulden en onderliggende gegevens	Private schuldeisers	Gemeente
Verificatie hoogte inkomen, ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, BSN, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, partner indien van toepassing, inwonende kinderen, geboortedatum, onderwijs	BRP, verzoeker	Gemeente
Verificatie uitgaven, vermogen, bezit	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker, Gemeente	Gemeente BKR
Ter voorkoming aangaan verdere schulden tijdens minnelijk traject	NAW, Melding betalingsregeling/herfinanciering		
Voorstel betalingsregeling en Overeenkomst betalingsregeling met schuldeisers	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, afloscapaciteit, betalingsvoorstel	Gemeente	Schuldeisers
Kredietvoorstel en een Kredietovereenkomst met een kredietverstrekker	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, overzicht saldo en schuldeisers, afloscapaciteit, betalingsvoorstel schuldeisers	Gemeente	Kredietverstrekker

Schuldbemiddeling

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Verzoeker (uitdraai Beslagregister of loonstroken)	Gemeente
Vaststellen lopende kredieten ter beoordeling of krediet verstrekt wordt	Overzicht kredieten	Verzoeker (uitdraai BKR)	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of er een partner indien van toepassing betrokken moet worden bij de schuld.	NAW, BSN, leefsituatie/huishouden, burg. staat, gemeenschap v goederen/huwelijkse voorwaarden,	BRP / Verzoeker uitdraai BRP	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren zijn.	Bedrijfsnamen, rechtspersonen verbonden aan verzoeker	KvK	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente

Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit en treffen minnelijke regeling	Naam, geboortedatum, saldo private schulden en onderliggende gegevens	Private schuldeisers	Gemeente
Verificatie hoogte inkomen, verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, BSN, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, leeftijd partner indien van toepassing, inwonende kinderen, geboortedatum, onderwijs	BRP, verzoeker	Gemeente
Verificatie uitgaven, vermogen, bezit	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker, Gemeente	Gemeente
Ter voorkoming aangaan verdere schulden tijdens minnelijk traject	NAW, Melding schuldregelings-overeenkomst	Gemeente	BKR
Om te komen tot een regeling is een overeenkomst met schuldeisers nodig	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, afloscapaciteit, betalingsvoorstel, Overeenkomst	Gemeente	Schuldeisers

Betalingsregeling

Taak	Gegevens	Bron	Verwerker
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Verzoeker (uitdraai Beslagregister of loonstroken)	Gemeente
Vaststellen lopende kredieten ter beoordeling of krediet verstrekt wordt	Overzicht kredieten	Verzoeker (uitdraai BKR)	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of er een partner indien van toepassing betrokken moet worden bij de schuld.	NAW, BSN, leefsituatie/huishouden, burg. staat, gemeenschap v goederen/huwelijkse voorwaarden,	BRP / verzoeker	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren zijn.	Bedrijfsnamen, rechtspersonen verbonden aan verzoeker	KvK	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit en treffen	Naam, geboortedatum, saldo private schulden en onderliggende gegevens	Private schuldeisers	Gemeente

minnelijke regeling			
Verificatie hoogte inkomen, verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, BSN, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, leeftijd partner indien van toepassing, inwonende kinderen, geboortedatum, onderwijs	BRP, verzoeker	Gemeente
Verificatie uitgaven, vermogen, bezit	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker	Gemeente
Om te komen tot een schuldregeling is een overeenkomst met schuldeisers nodig	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, afloscapaciteit, betalingsvoorstel, Overeenkomst	Gemeente	Schuldeisers

Beschermingsbewind

Noodzaak	Gegevens	Bron	Verwerker
Aanvraag instellen bewind	Dossier, reden tot verzoek, geboden hulp	Gemeente	Rechtbank
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, , identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Verzoeker (uitdraai Beslagregister / loonstroken)	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of er een partner indien van toepassing betrokken moet worden.	NAW, BSN, huishouden/leefsituatie, burg staat, gemeenschap van goederen, huwelijkse voorwaarden,	BRP / Verzoeker	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren zijn.	Bedrijfsnamen, rechtspersonen verbonden aan verzoeker	KvK	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling aflossingscapaciteit en treffen minnelijke regeling	Naam, geboortedatum, saldo private schulden	Private schuldeisers	Gemeente
Verificatie hoogte inkomen, verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter	NAW Partner indien van toepassing,	BRP, verzoeker	Gemeente

bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	inwonende kinderen, , geboortedatum, onderwijs		
Verificatie uitgaven, vermogen, onroerend goed	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker	Gemeente
Registratie bewind voering	NAW-verzoeker, bewindvoerder Bewindstelling	Gemeente	Kadaster
Registratie bewind voering	NAW-verzoeker, bewindvoerder Bewindstelling	Gemeente	Handelsregister

Informatie en advies

Bij deze vorm van hulp is er geen gestructureerde gegevensuitwisseling. Ook worden er geen extra gegevens verzameld zodra duidelijk is dat de hulpvraag kan worden opgelost met informatie en advies.

Budget coaching

Er zijn geen extra gegevens nodig naast de in de intake verzamelde gegevens voor het toe leiden naar budget coaching.

Flankerende hulp

Bij deze vorm van hulp is er geen gestructureerde gegevensuitwisseling. Indien de verzoeker hiermee instemt kan de gemeente de verzoeker aanmelden voor flankerende hulp.

WSNP

Noodzaak: taak/doel	Gegevens	Bron	Afnemer
Aanvraag Wsnp	Dossier (zie bijlage), geboden hulp, bewind,	Gemeente	Rechtbank
Vaststellen identiteit van de aanvrager	Naam, adres, woonplaats, geboortedatum, identiteit, identiteitsbewijs, BSN	Verzoeker, BRP	Gemeente
Vaststellen beslagleggingen ter bepaling vtlb.	Overzicht beslaglegging	Beslagregister via verzoeker	Gemeente
Verificatie kring van betrokkenen. Bepalen of verzoeker recht heeft op hulp op basis van situatie.	NAW, BSN, geboortedatum van gezinsleden en medebewoners	BRP	Gemeente
Verificatie of verzoeker aan te merken is als ondernemer: een functionerend bedrijf op naam heeft staan of zijn bedrijf recent heeft gestopt en of/wie mede-eigenaren zijn.	Bedrijfsnamen, rechtspersonen verbonden aan verzoeker	KvK	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, BSN, saldo schulden	BD, zorg verzekeraar, waterschap	Gemeente
Verificatie exacte hoogte van de schuld ter bepaling aflossingscapaciteit	NAW, saldo schulden	UWV, SVB, sociale diensten	Gemeente
Bepalen of er niet-saneerbare vorderingen zijn, verificatie openstaande saldo schuld ter	NAW, BSN, niet-saneerbare vorderingen, boetes, saldo	CJIB	Gemeente

bepaling aflossingscapaciteit			
Verificatie openstaande saldo schuld ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit en treffen minnelijke regeling	Naam, geboortedatum, saldo private schulden	Private schuldeisers	Gemeente
Verificatie hoogte inkomen, ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW, inkomen uit loon, bijstand, uitkeringen, toeslag, pensioen, etc.,	Werkgever, UWV, SVB, BD, pensioenfonds, DUO	Gemeente
Verificatie gegevens gezinsleden ter bepaling vtlb en aflossingscapaciteit	NAW Partner indien van toepassing, burgerlijke staat, kinderen, geboortedatum, onderwijs gezag,	BRP, verzoeker	Gemeente
Verificatie uitgaven, vermogen, onroerend goed	Bankrekeningafschriften, contracten	Verzoeker	Gemeente
Ter voorkoming aangaan verdere schulden tijdens minnelijk traject	NAW, Melding schuldregelings-overeenkomst	Gemeente	BKR
Ter aanvraag van een krediet is overeenkomst met schuldeisers nodig.	NAW, geboortedatum, vtlb berekening, afloscapaciteit, voorstel	Gemeente	Schuldeisers
Registratie bewind voering	NAW-verzoeker, bewindvoerder Bewindstelling	Gemeente	Kadaster
Registratie bewind voering	NAW-verzoeker, bewindvoerder Bewindstelling	Gemeente	Handelsregister
Verwijdering uit VISH-register	NAW, afmelding shv	Gemeente	VISH
Verwijdering BKR-registratie schuldregelings-overeenkomst	NAW, afmelding schuldregelings-overeenkomst	Gemeente	BKR
Inlichten over beëindiging traject onder Wgs	Naam, geboortedatum, beëindiging minnelijk traject	Gemeente	Schuldeisers
Ter beoordeling inzake Wsnp	NAW, beëindiging minnelijk traject, dossier aangeboden shv, overzicht schulden	Gemeente	Recht bank

Bijlage B Beschermingsbewind aanvraag

Informatie-elementen dossier aanvraag beschermingsbewind

- Reden tot verzoek
- Eigenaarschap onroerend goed, onderneming, nalatenschap
- Burgerlijke staat schuldenaar
- Geboden schuldhulpverlening (saneringsregeling, schulden)
- NAW bewindvoerder
- NAW partner, minderjarige kinderen
- Gezag minderjarige kinderen
- NAW belanghebbenden (familie)
- Boedelbeschrijving: Inkomsten (salaris, uitkeringen, bijstand, pensioen, vakantiegeld, bijverdiensten, onderneming, huur, belastingteruggave, toeslagen, rente, tegemoetkomingen, dividend, schenkingen, nalatenschap, PGB, alimentatie, kind-gebonden budget, kinderbijslag, studiefinanciering, vrijwilligersvergoeding) // Uitgaven (levensonderhoud, woning, GWL, telefoon, televisie, internet, verzekeringen, belastingen, overig) // Bezittingen (rekeningen, aandelen, verzekeringen, onroerend goed, roerend goed) // Schulden
- kopie geldig legitimatiebewijs rechthebbende
- schuldenoverzicht en plan van aanpak schulden (indien van toepassing);
- correspondentie met organisaties die betrekking hebben op het inkomen en goederen van de rechthebbende, zoals verzekeringen, Belastingdienst, UWV, etc.,
- de contacten met de rechthebbende.

Bijlage C VTLB berekening 2017¹¹**1 Beslagvrije voet****Bepalen van degene die wel/niet onder de shv vallen, bepalen norm Pwet**

partner valt wel/niet onder de wsnp

burg. Staat (ook partner)

gemeenschap goederen

geb. datum (partner, kinderen)

verblijf in inrichting (ook partner)

status medebewoners op dit adres: inbegrepen bij norm, bloedverwantschap, wederzijdse verzorging, onderhuurder, kostganger, inwonend

co-ouderschap/omgangsregeling

Vaststellen verhoging bvv

premies Zkv (ook partner)

woonkosten: elementen

huur

servicekosten

huurtoeslag

bijdrage woonlasten meerderjarige inwonenden met eigen inkomen

inkomen niet WSNP partner i.v.m. woonkosten

woonkosten eigen woning:

maandelijkse hypotheekrente

WOZ waarde

erfpacht en ov. Kosten

[afl. Kapitaalverzekering]

kindgebonden budget:

ontvangen kg.budget

fictief kg.budget: aantal kinderen <18 jaar

id: type onderwijs per kind

id: verzamelinkomen BD

Aftrek inkomsten partner geen gemeenschap van goederen:

inkomen

alg heffingskorting

netto toeslag vakantiegeld

¹¹ Niet in alle gevallen zijn gegevens van de partner per se nodig (bv. bij huwelijkse voorwaarden, samenwoning, partner heeft geen aanvraag gedaan).

2. Reserverings- en arbeidstoeslag en correctie eigen risico Zvw

inkomen uit arbeid

afkoop eigen risico Zkv

3. Kosten waarop correctie kan worden toegepast

OZB: bedrag en tijdstip beoordeling

Waterschapsheffing: bedrag en tijdstip beoordeling

Ov. Heffingen + tijdvak: afvalstoffen, reinigingsrechten, grafrechten, Rioolrecht, hondenbelasting.

Medische kosten voor zover niet te vergoeden uit voorliggende voorzieningen

Auto: waarde, van de zaak

Daadwerkelijk ontvangen Tegemoetkoming Schoolkosten

Daadwerkelijk ontvangen aanvullende toelage door kinderen 18 jaar e.o. vavo/particulier onderwijs

kosten kinderopvang noodzakelijk voor verwerving inkomen

kinderalimentatie, bedrag

partneralimentatie, bedrag

vergoeding co-ouderschap of omgangsregeling, omvang

kosten budgetbeheer, budgetbegeleiding, beschermingsbewind

4. Berekening inkomen

alle daadwerkelijk ontvangen inkomsten

ontvangen partner en kinderalimentatie

loon in natura (auto v.d. zaak bijvoorbeeld)

belastingteruggave, tegemoetkomingen

kortingen en toeslagen

kostgeld inwonende meerderjarige kinderen (tenzij recht op Ov-kaart) en derden (niet zijnde de partner)

ind. Kortingen, heffingskortingen, etc.

Basisbeurs en aanvullende beurs

Bijlage D Wsnp aanvraag

Informatie elementen Wsnp aanvraag

- NAW, BSN, geslacht, kopie legitimatie
- Geboortedatum, geboorteplaats, geboorteland
- Nationaliteit
- Alimentatieplicht
- Omgangsregeling, co-ouderschap
- Inwonende kinderen
- Inwonende overig
- (ex) Ondernemer
- Contactgegevens
- Bewind/curatelestelling
- Eerder Wsnp
- Budgetbeheer
- Vermogen (auto, woning, verzekering, overig)
- Inkomstenoverzicht schuldenaar, inkomstenoverzicht partner
- Uitgaven
- Crediteuren (schuldeiser, datum, vordering)
- Uittreksel BPR burgerlijke staat
- Loonstrook
- Kopie huwelijkse acte
- indien schulden aan uitkeringsinstanties: specificatie en invorderingsbesluit
- indien schulden aan BD: specificatie en invorderingsbesluit
- indien schulden aan CJIB : specificatie
- indien schulden strafrechtelijke veroordeling / schadevergoeding wegens misdrijf: specificatie en kopie strafvonnis
- indien (ex)zelfstandige: uittreksel HR en jaarstukken t-3
- indien vermogen: kopie polissen, eigendomsbewijzen etc.
- indien schulden tgv. sociale of psychologische problemen: verklaring hulpverlening
- verklaring schuldhelpverlener
- Verklaring college B&W